

LUHANGAN JÄTEHUOLTOILTA 7.7.2026/HH

En ole jätehuollon asiantuntija, mutta Marika pyysi minua käyttämään puheenvuoron, kun olen kiinnittänyt huomiota epäkohtiin.

KSML kirjoitti maaliskuussa 2026: Jätehuolto on Luhangassa kalleinta kaikista Keski-Suomen kunnista.

Luhanka on Keski-Suomen ainoa kunta, joka ei ole järjestänyt erilliskerättävien jätteen kuljetusta kiinteistöiltä.

Luhangan kaltaisessa asukasluvultaan pienessä ja pinta-alaltaan laajassa kunnassa palveluiden, kuten jätehuollon, järjestäminen on haasteellista. Pieni asukas pohja ja pitkät etäisyydet tarkoittavat, että jätehuollon kiinteät kustannukset jakautuvat harvalukuiselle joukolle, mikä nostaa yksittäisen palvelun hintaa verrattuna suurempiin kuntakeskuksiin.

Vuoden 2024 jätehuoltomaksua korotettiin kohtuuttomasti 47 %. Korotuksen perusteena eivät olleet todelliset kustannusnousut.

Vuonna 2024 jätehuollon menot olivat 13,8 % suuremmat kuin tulot, pyysinkin kuntaa palauttamaan tuon prosenttieroituksen kaikille, jotka ovat korotetun maksun maksaneet. Lisäksi pyysin korjaamaan virheellisen suhteuttamisen kotitalouksien henkilömäärän perusteella tehtyyn laskuttamiseen. (Jätehuoltomaksun eroavaisuus, 2 henkilöä 242,29 €, 6 henkilöä 277,72 € oli epäoikeudenmukainen.)

Erotusta ei palautettu, mutta maksun suhteuttamiseen tehtiin pieni muutos (eli 6 henkilön maksu nousi tälle vuodelle 300 euroon) mikä ei sekään vastaa oikeaa suhteuttamista. Jätehuollon maksut jätettiin vuonna 2024 korotetulle tasolle, jolla ne ovat voimassa myös vuonna 2026. Kuitenkin vuoden 2025 tilinpäätöksen mukaan jätehuollon menot olivat 161 736 € ja tulot 189 499 €, voittoa 27 763 €. Tämän mukaan jätehuoltomaksua olisi voitu alentaa 17 %.

Tässä on tapahtunut lautakunnan laiminlyönti asian huolellisesta selvittämisestä. Hallintomenettelyssä sovellettava virallisperiaate edellyttää, että *viranomaisen huolehtii siitä, että asia tulee riittävästi selvitettyksi ennen päätöksentekoa* (hallintolain 31.1 §). Hallinnon oikeussäännöt vaativat, että *tärkeät ratkaisut tehdään huolellisesti ja avoimesti perustellen* (hallintolain 45 §). Jätehuoltomaksun määrittely on tärkeä asia.

Luhangan kunnan sivuilla on kuvattu hyvin jätehuolto ja kierrätys sekä niiden määräykset.

Saamieni tietojen mukaan kunta on tehnyt sopimukset jätteen vastaanotosta ja loppukäsittelystä, voimassa 31.7.2027 ja kuljetuksen osalta voimassa 31.10.2026 asti. *Voidaanko kilpailuttaa vasta ensi vuonna?*

Hauhan risteyksen kierrätyspiste on esimerkki siitä, miten jätehuoltomaksua maksamattomat Luhangan ulkopuoliset tuovat jätteitä sinne kuntalaisten ja vapaa-ajan asukkaiden maksettavaksi.

Ehdotan, että tämä jättepiste siirretään 610 tien varrelta toiseen syrjäisempään paikkaan. Jos tätä ei voida toteuttaa nopeasti, niin poistetaan paikalta kyltti Hauhan risteyksen kierrätyspiste. Tilalle iso kyltti : Jätteen jättäminen ainoastaan Luhangan kunnan jätehuoltomaksun maksaneille. Valvontakamera paikalle ja kyltti, että väärinkäytöksestä menee ilmoitus poliisille.

Ehdotan, että teknillinen ja ympäristölaakunta tekee välittömästi (viimeistään elokuun 2026 aikana) suunnitelman jätehuollon ongelmien korjaamiseksi. Lisäksi tulee tehdä uusi arvio vuoden 2026 jätehuollon menoista ja tuloista ja ottaa siinä huomioon viime vuoden plussatulos sekä määritellä vuodelle 2026 uudet alennetut jätehuoltomaksut.

Lopuksi palaan mahdolliseen jättimäiseen jätehuoltoriskiin, Latamäen edessä olevien tuulivoimaloiden purkamiseen. Tietojeni mukaan toimija ei ole asettanut purkuvakuuksia ja on olemassa riski, että purkaminen jää kunnan vastuulle. Olen tehnyt asiaa koskevan kuntalaisaloitteen 9.2.2025. Se ei johtanut mihinkään.